CONSTANTINESCU

COMUNICĂRILE
ACADEMIEI
REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Nr. 6

TOMUL XI

1961

EXTRAS

COMMONWEALTH MYCOLOGICAL INSTITUTE
24AUG1966

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/comunicarileacad0011vari

CONTRIBUȚIE LA MICOFLORA R.P.R.

DE

OVIDIU CONSTANTINESCU

Comunicare prezentată de ALICE SĂVULESCU, *membru corespondent al Academiei R.P.R. în ședința din 17 noiembrie 1960*

La determinarea materialului micologic recoltat cu ocazia unei deplasări făcute în anii 1958 și 1959 am constatat prezența unor specii care nu au mai fost semnalate pînă acum pe teritoriul țării noastre. Nota de față cuprinde o parte din acest material, și anume 10 specii de micromicete parazite pe plante din diferite familii. Aceste specii sînt : *Coleroa alchemillae* (Grev.) Winter, *Phyllosticta sonchi* Sacc., *Stagonospora curvula* Bomm. Rouss. et Sacc., *Stagonospora typhoidearum* (Desm.) Sacc., *Septoria geranii* Rob. et Desm., *Septoria spergulae* West., *Hendersonia arundinacea* Sacc., *Ramularia rufo-maculans* Peck., *Cladosporium elegans* Penzig și *Hymenopsis trochiloides* Sacc.

Mai sînt cuprinse la sfîrșit cîteva specii cunoscute în flora noastră micologică dar care sînt citate acum pe plante-gazdă noi.

1. **Coleroa alchemillae** (Grev.) Winter

Rabh., Kr. Fl., II, 199 (1887) ; Magnus, Die Pilze von Tirol, 438 (1905) ; Traverso, Fl. It. Crypt., Pyrenomycetae, II, fasc. 2, 697 (1907) ; Schröter, Kr. Fl. von Schlesien, III, part. 2, 296 (1908) ; Lind, Rostrup Danish Fungi, 188 (1913) ; Migula, Kr. Fl., III, 3 Teil, 1 Abt., 141 (1913) ; Oudem., Enum. Syst. Fung., III, 637 (1921) ; Lindau, Kr. Fl. ,II, 1 Abt., 106 (1922) ; Seymour, Host index, 391 (1929) ; Munk, The system of the Pyrenomycetes, 105 (1953) ; Kursanov, Opred. nizșih rastenii, III, 212 (1954) ; Durrieu, Bull. Soc. Myc. Fr., 73, 141 (1957).

Syn. : *Asteroma alchemillae* Grev., Fl. Edin., 369 (1824)
Dothidea alchemillae Fr., Elen., II, 152 (1828)
Dothidea alchemillae Lib., Ard., nr. 66 (1830)
Dothidea ceramoides Duby, Bot. Gall., II, 715 (1830)
Chaetomium alchemillae Wallr., Fl. Cr. Germ., II, 873 (1833)
Dothidea alchemillae Rabh., Deutschl. Kr. Fl., I, 165 (1844)
Stigmatea alchemillae Fr., S.V.S., 423 (1849)

Venturia alchemillae (Grev.) B. et Br., Grev., IV, 68 (?)
Venturia alchemillae (Grev.) Sacc., Myc. Ven., nr. 695 (1876)
Exsicc. : Saccardo, Myc. Ven., nr. 695, Bosco Consiglio (Treviso), X, 1875.
Sydow, Myc. germ., nr. 2692, Westfalen, Heisberg Kreis Siegen, VIII, IX, 1932.
Herb. dr. A. Ludwig, Flora von Hessen Nassau, Donsbaih, 16.VII.1933.

Habitat : pe frunze de *Alchemilla vulgaris* L. *syn. A. silvestris* Schm. Masivul Ciucaş, între Cheia şi cabana Muntele Roşu, 7.X.1958.

Pe frunze se observă la început pete numai pe faţa superioară, aşezate cel mai adesea pe nervuri, circulare, uneori confluente, cu diametrul pînă la 1 cm, brune palid la centru, negre-violacee pe margini. Din centru spre periferie pornesc striuri negre, ramificate, constituite din miceliul ciupercii (fig. 1, *A*). Mai tîrziu, în dreptul lor apar pe faţa inferioară pete brune înconjurate de o zonă difuză, galbenă. Periteciile se află totdeauna pe faţa superioară sub forma unor puncte mici, proeminente, superficiale, negre, orientate uneori concentric sau aglomerate spre centrul petelor, sînt globuloase, brune, 45—140 × 45—82 μ, majoritatea 60 × 60μ, prevăzute cu ţepi rigizi, bruni închis, de 13—22 × 2,2—3 μ (fig. 1, A_1). Ascele alungite, clavate, 34—52 × 9—12 μ; ascosporii elipsoidali, hialini, septaţi la mijloc, 8—12 × 3,5—4,5 μ.

Aceasta este a patra specie aparţinînd genului *Coleroa* care se descrie în ţara noastră, celelalte fiind : *C. chaetomium* (Kze.) Rabenh., *C. bryophila* (Fuck.) Wint. şi *C. rhododendri* (Tengw.) O. Săvul. et Eliade.

2. **Phyllosticta sonchi** Sacc.

Michelia, I, 141 (1879), Syll. Fung., III, 44 (1884); Allesch., in Rabh., Kr. Fl., VI, 149 (1901); Oudem., Enum. Syst. Fung., IV, 1168 (1923).

Habitat : pe frunzele de *Sonchus asper* (L.) Vill.

Regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, Miercurea-Ciuc — Staţiunea I.C.A.R., 28.VII.1959.

Produce pe limbul frunzelor pete de forme neregulate, cu dimensiuni ce variază între limite largi, palide gălbui, mărginite de o zonă brună, izolate sau confluente, în dreptul cărora ţesuturile se necrozează cu timpul. Picnidiile epifile, globuloase, brune deschis, 105—11 μ; picnosporii alungiţi, cilindrici, uşor curbaţi, rotunjiţi la capete, hialini, cu 2 picături de ulei fine, 9—12 × 3 μ (fig. 1, *B*).

Ciuperca a fost descrisă în 1879 de Saccardo pe *Sonchus oleraceus* L. avînd sporii de 7—7,25 × 3,5 μ. În afară de această diagnoză, care este reluată şi de Rabenhorst, nu am găsit în literatura consultată o altă menţiune asupra speciei respective. Credem că diferenţele de dimensiuni ale sporilor se datoresc condiţiilor de mediu care le pot influenţa destul de mult.

3. **Stagonospora curvula** Bomm. Rouss. et Sacc.

Contr. Myc. Belg., IV, 287; Sacc., Syll. Fung., X, 337 (1892); Lind, Rostrup Danish Fungi, 443 (1913); Oudem., Enum. Syst. Fung., I, 687 (1918); Mgula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 1 Abt., 343 (1921); Kursanov et al., Opred. nizşih rastenii, IV, 387 (1956).

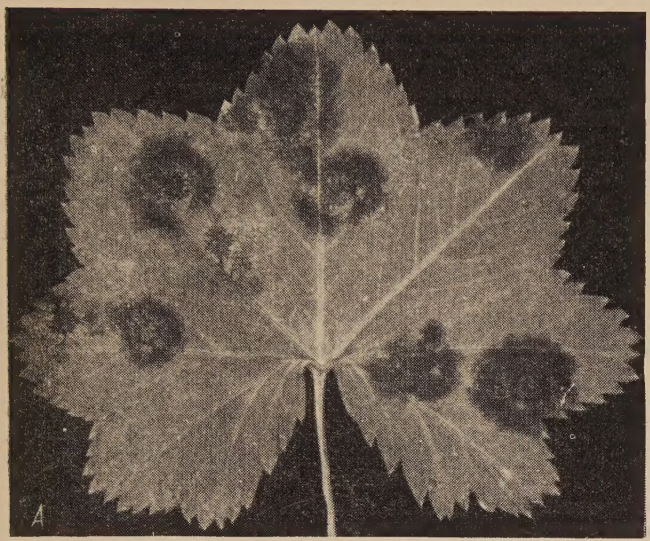

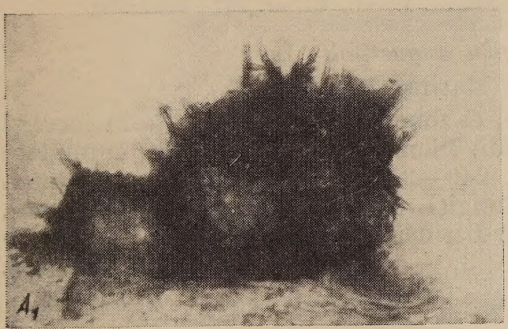

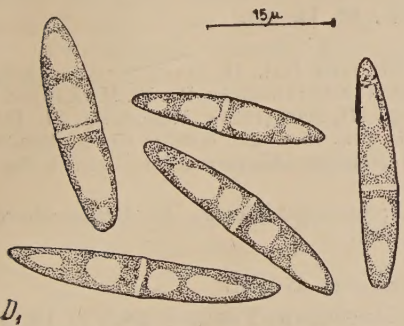

Fig. 1. — *A*, *Coleroa alchemillae* (Grev.) Winter pe frunzele de *Alchemilla vulgaris* L.; A_1, peritecii; *B*; *Phyllosticta sonchi* Sacc., picnospori; *C*, *Stagonospora curvula* Bomm. Russ. et Sacc., picnospori; *D*, *Stagonospora typhoidearum* (Desm.) Sacc., picnidie cu picnospori pe frunze de *Typha angustifolia* L.; D_1, picnospori.

Habitat: pe tecile uscate ale frunzelor de *Phragmites communis* Trin. Delta Dunării, gîrla Matița, 22.X.1958.

Fructificațiile ciupercii se prezintă sub forma unor puncte mici negre, evidente, subepidermale, localizate între nervurile tecilor frunzelor. Privite la microscop apar sferice, brune, cu por de deschidere distinct și așezat la partea superioară, 250—300 μ diametru. Sporii sînt alungiți, fusiformi, hialini, 10—18 × 2,5—3 μ, majoritatea 15 × 3 μ, pot avea 1—3 septe, dar de cele mai multe ori au trei și nu sînt contractați în dreptul lor (fig. 1, *C*).

4. **Stagonospora typhoidearum** (Desm.) Sacc.

Syll. Fung., III, 451 (1884); Allesch. in Rabh., Kr. Fl., VI, 989 (1901); Lind, Rostrup Danish Fungi, 444 (1913); Diedicke, Kr. Fl. Mark Brand., IX, Pilze, VII, 560, (1915); Oudem., Enum. Syst. Fung., I, 658 (1918); Migula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 1 Abt., 349 (1921); Unamuno, Enum. Esferops. pen. Iber., 295 (1933); Grove, Britsh stem and leaf fungi, I, 361 (1935).

Syn.: *Hendersonia typhoidearum* Desm. in Ann. Sci. Nat., XI, 344 (1849)
Darluca typhoidearum Berck., Outl. Brit. Fung., 318 (1860)
Stagonospora typhae v. Höhn., Fragm. Mycol., VI, nr. 267—268 (1909)

Habitat: pe frunzele de *Typha angustifolia* L.
Delta Dunării, gîrla Matița, 22.X.1958.

Nu se observă pete pe frunze, ci zone decolorate formate în jurul și de-a lungul aglomerărilor de picnidii. Picnidiile sînt piriforme, cufundate în țesut, cu peretele brun închis, 240—350 × 135—210 μ, majoritatea 280 × 180 μ (fig. 1, *D*). Sporii alungiți, elipsoidali, rotunjiți la capete, prezintă 4 picături de ulei mari bine distincte, sînt prevăzuți de obicei cu o septă mediană, hialini, 21—30 × 3,6—5,4 μ, majoritatea 27 × 4 μ (fig. 1, *D*).

5. **Septoria geranii** Rob. et Desm.

Ann. Sc. nat. Bot., XX, 93 (1853); Pass., Atti Soc. critt. Ital., II, 24 (1879); Sacc., Syll, Fung., III, 514 (1884); Allesch. in Rabh., Kr. Fl., VI, 788 (1901); Diedicke, Kr. Fl. Mark Brand., IX, Pilze, VII, 459 (1915); Oudem., Enum. Syst. Fung., III, 1002 (1921); Migula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 1 Abt., 401 (1921); Unamuno, Enum. Esferops. pen. Iber., 237 (1933); Grove, British stem and leaf fungi, I, 384 (1935); Marland, Kriticeskii obzor roda Septoria primenitelno k flore Estonii, 149 (1948).

Exsicc.: Sydow., Myc. germ., nr. 2756, pe *Geranium robertianum* L., Brandemburg, Falkenberg bei Freinwalde, 27.VIII.1933.

Habitat: pe frunze de *Geranium pusillum* Burm.
Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Tușnad, 28.VII.1959.

Pe frunze se văd pete mici, pînă la 4 mm diametru, circulare sau ovale, brune deschis, cu o zonă mai întunecată pe margini. Picnidii globuloase, brune, prevăzute cu por de deschidere la partea superioară, 90 μ diametru. Sporii subțiri, filiformi, hialini, 48—54 × 1—1,5 μ.

6. **Septoria spergulae** West.

Not., V, 33 (?); Sacc., Syll. Fung., III, 518 (1884); Allesch., in Rabh., Kr. Fl., VI, 863 (1901); Diedicke, Kr. Fl. Mark Brand., IX, Pilze, VII, 514 (1915); Migula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 1 Abt., 433 (1921); Oudem., Enum. Syst. Fung., III, 32 (1921); Lindau, Kr. Fl., II, 2 Abt., 98 (1922); Marland, Kriticeskii obzor roda Septoria primenitelno k flore Estonii, 124 (1948).

Exsicc.: Sydow, Myc. germ., nr. 3168, Brandemburg: Șternebeck bei Wriezen, 23. VIII.1936.
Herb. A. Kirulis, Fungi Latvici nr. 476, Latvia, prov. Zemgale: Sauka, 28. VIII.1933.

Icon.: Migula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 1 Abt., Taf. 56, 1—5.

Habitat: pe tulpini de *Spergula arvensis* L.
Regiunea Suceava, Suceava, 30.VII.1959.

Picnidiile sînt aglomerate pe spații puțin decolorate, de-a lungul tulpinii și în jurul ei, au culoarea brună deschis și 75—140 μ diametru (fig. 2, *A*). Sporii alungiți, ușor curbați, îngustați spre capete, neseptați sau cu o septă mediană, hialini, 27—35 × 1,5—2,5 μ, majoritatea 30 × 2 μ.

Aceleași plante sînt atacate și de *Puccinia arenariae* (Schm.) Wint.

7. **Hendersonia arundinacea** Sacc.

Michelia, I, 211 (1879); Syll. Fung., III, 436 (1884); Winter, in Rabh., Kr. Fl., VII, 219 (1903); Oudem., Enum. Syst. Fung., I, 821 (1918); Seymour, Host index, 115 (1929); Grove, British stem and leaf fungi, II, 79 (1937).

Syn.: *Sphaeria arundinacea* Desm. in Ann. Sci. Nat., 46 (1846).

Habitat: pe frunze de *Phragmites communis* Trin.
Delta Dunării, Maliuc, 21.X.1958.

Pe frunze pete de obicei circulare, pînă la 2,5 cm diametru, avînd zone concentrice brune închis spre margini și mai deschise spre centru. Uneori petele nu sînt caracteristice sau pot lipsi. Picnidii cufundate în substrat, globuloase sau puțin turtite, 105—120 × 75—90 μ (fig. 2, *B*). Sporii alungiți, cilindrici, rotunjiți la capete, olivacei, 24—30 × 3—3,5 μ cu 3—5 septe transversale (fig. 2, B_1).

Pe frunzele atacate este prezentă și *Puccinia phragmitis* (Schum.) Körnicke.

8. **Ramularia rufo-maculans** Peck.

34 th Rep. on the State Mus. New York, 46 (1883); Sacc., Syll. Fung., IV, 216 (1886); Oudem., Enum. Syst. Fung., II, 1006 (1920); Seymour, Host index, 289 (1929); Vassil. et Karak., Parazit. nesov. gribî, I, 127 (1937).

Syn.: *Ovularia polygoni alpini* Maire, Bull. Soc. bot. Fr., LVII, 175 (1912)
Ramularia ufensis Karak., Mat. po myc. obsl. Rosii, II, 80 (1915)

Habitat: pe frunze de *Polygonum amphibium* L.
Delta Dunării, Maliuc, 21.X.1958.

Produce pete închise la culoare, vizibile pe ambele fețe ale frunzelor, cu diametrul pînă la 12 mm. Conidioforii ies în mănunchiuri pe partea

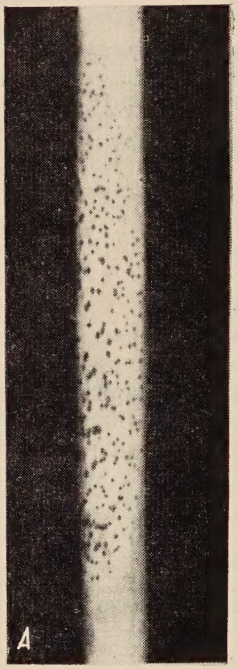

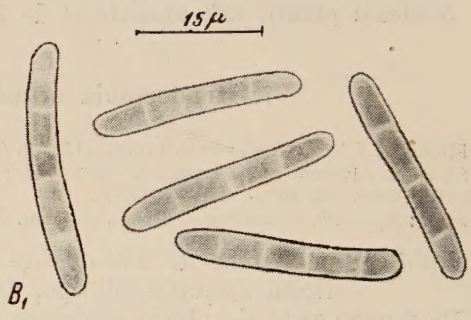

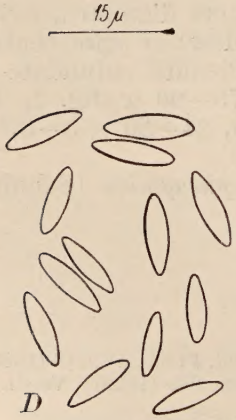

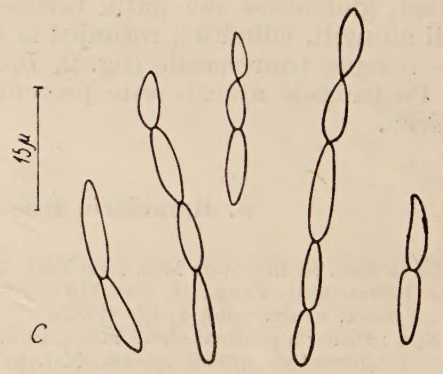

Fig. 2.—*A*, *Septoria spergulae* West., picnidii pe tulpina de *Spergula arvensis* L. *B*, *Hendersonia arundinacea* Sacc., picnidie cu picnospori pe frunze de *Phragmites communis* Trin.; B_1, picnospori; *C*, *Ramularia rufo-maculans* Peck., conidii; *D*, *Hymenopsis trochiloides* Sacc., spori.

inferioară, sînt scurți, groși, noduroși, neseptați, hialini, 12—15 × 2,5 μ. Conidii catenulate, alungite și puțin îngustate la extremități, sau mai scurte și eliptice, unicelulare, foarte rar cu un perete transversal, 7,5—15 × 1,5—3 μ, majoritatea 9—12 × 2 μ (fig. 2, *C*).

9. **Cladosporium elegans** Penzig

in Michelia, II 471 (1882); Studi botan. S. Argumi ecc. Roma, 406 (1887); Sacc. Syll. Fung., IV, 358 (1886); Lindau, in Rabh., Kr. Fl., VIII, 825 (1907); Ferraris, Fl. Ital. Crypt, I

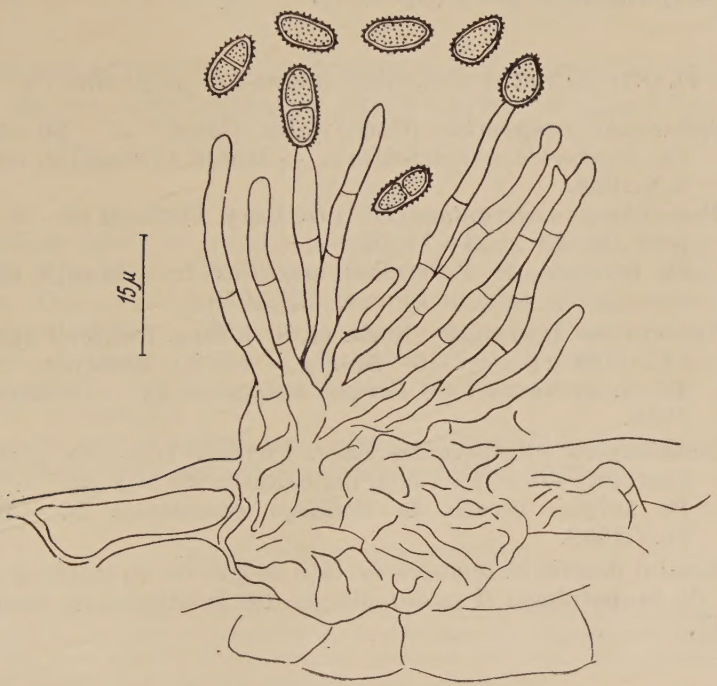

Fig. 3. — *Cladosporium elegans* Penzig, conidiofori și conidii.

Hiphales, 342 (1910); Lindau, Kr. Fl., II, 2 Abt., 219 (1922); Oudem., Enum. Syst. Fung., IV, 844 (1923); Fragoso, Hifales de la Fl. Espanola, 201 (1927); Migula, Kr. Fl., III, 4 Teil, 2 Abt., 309 (1934).

Habitat: pe tulpini uscate de *Lonicera tatarica* L.
București, 26.V.1959.

Pe ramurile uscate se observă zone albicioase pe care se află fascicule mari, dense de conidiofori lungi, septați, puțin noduroși, bruni, 90—120 × 4,5—6 μ. Conidiile cilindrice, rotunjite la capete sau elipsoidale, unicelulare rar bicelulare, brune, cu suprafața acoperită de verucozități fine, 12—20 × 6—7,5 μ (fig. 3).

10. **Hymenopsis trochiloides** Sacc.

Michelia, II, 367 (1882); Sacc., Syll. Fung., IV, 744 (1886); Oudem., Enum. Syst. Fung., I, 812 (1918).

Syn.: *Myrothecium trochiloides* Sacc., Michelia, II, 367 (1882)

Habitat: pe tecile frunzelor de *Phragmites communis* Trin.
Delta Dunării, Maliuc, 21.X.1958.

Pe tecile frunzelor, printre nervuri, se observă sporodochiile ciupercii avînd forma alungită sau circulară, culoarea neagră şi dimensiunile de 0,3—0,5 mm. Sporii sînt elipsoidali, ascuţiţi la capete, hialini, 6,5—9,5 × 2,5—3 μ, majoritatea 9 × 3 μ (fig. 2, *D*).

PLANTE-GAZDE NOI PENTRU SPECII DE MICROMICETE

1. *Sphaerotheca euphorbiae* (Cast.) Salm. Conidii 27—30×12—14 μ.
Pe *Euphorbia amigdaloides* L. — Munţii Ciucaşului, valea Berei, 8.X.1958.
2. *Podosphaera oxyacanthae* (DC.) De Bary. Peritecii 68—75 μ; ascospori 19—23 × 13—14 μ.
Pe frunzele de *Vaccinium myrtillus* L. — Munţii Ciucaşului, aproape de cabana Ciucaş, 8.X.1958.
3. *Sphaerulina intermixta* (Berk. et Br.) Sacc. Peritecii 168—231 × 112—154 μ; asce 36—42 × 12—15 μ; ascospori 15—19 × 4,5 μ. Pe ramuri de *Cornus sanguinea* L. — Bucureşti, 26.V. 1959.
4. *Rhabdospora pleosporoides* Sacc. Picnidii 112—168 × 84—98 μ; spori 28—40 × 1—1,5 μ, majoritatea 36 × 1 μ.
Pe tulpini uscate de *Solidago canadensis* L. — Bucureşti, 26.V.1959.

Materialul descris în lucrarea de faţă se găseşte în ierbarul micologic al Secţiei de fitopatologie şi microbiologie din Institutul de biologie „Tr. Săvulescu".

НОВЫЕ ДАННЫЕ ДЛЯ ГРИБНОЙ ФЛОРЫ РНР

РЕЗЮМЕ

Автор описывает следующие 10 новых в грибной фауне РНР видов микромицетов: Coleroa alchemillae (Grev.) Winter, Phyllosticta sonchi Sacc., Stagonospora curvula Bomm. Rouss. et Sacc., Stagonospora typhoidearum (Desm.) Sacc., Septoria geranii Rob. et Desm., Septoria spergulae West., Hendersonia arundinacea Sacc., Ramularia rufo-maculans Peck., Cladosporium elegans Penzig и Hymenopsis trochiloides Sacc.

Указываются также 4 новых растения-хозяина для известных уже в грибной флоре страны микромицетов.

ОБЪЯСНЕНИЕ РИСУНКОВ

Рис. I. — *A* — Coleroa alchemillae (Grev.) Winter на листьях Alchemilla vulgaris L.; A_1 — перитеции; *B* — Phyllosticta sonchi Sacc., пикноспоры; *C* — Stagonospora curvula Bomm. Rouss. et Sacc., пикноспоры; *D* — Stagonospora typhoidearum (Desm.) Sacc., пикнидии с пикноспорами на листьях Typha angustifolia L.; D_1 — пикноспоры.

Рис. 2. — *A* — Septoria spergulae West., пикнидии на стебле Spergula arvensis L.; *B* — Hendersonia arundinacea Sacc., пикнидии с пикноспорами на листьях Phragmites communis Trin.; B_1 — пикноспоры; *C* — Ramularia rufo-maculans Peck., конидин; D_n — Hymenopsis trochiloides Sacc., споры.

Рис. 3. — Cladosporium elegans Penzig, конидиеносцы и конидии.

CONTRIBUTION À L'ÉTUDE DE LA MYCOFLORE DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE ROUMAINE

RÉSUMÉ

L'auteur décrit 10 espèces de micromycètes, nouvelles pour la mycoflore de la République Populaire Roumaine. Ces espèces sont : *Coleroa alchemillae* (Grev.) Winter, *Phyllosticta sonchi* Sacc., *Stagonospora curvula* Bomm. Rouss. et Sacc., *Stagonospora typhoidearum* (Desm.) Sacc., *Septoria geranii* Rob. et Desm., *Septoria spergulae* West., *Hendersonia arundinacea* Sacc., *Ramularia rufo-maculans* Peck., *Cladosporium elegans* Penzig et *Hymenopsis trochiloides* Sacc.

L'auteur signale également 4 plantes-hôtes nouvelles pour les espèces de micromycètes déjà connues dans la mycoflore roumaine.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. — *A*, *Coleroa alchemillae* (Grev.) Winter, sur des feuilles d'*Alchemilla vulgaris* L., A_1, périthèces; *B*, *Phyllosticta sonchi* Sacc., pycnospores; *C*, *Stagonospora curvula* Bomm. Rouss. et Sacc., pycnospores; *D*, *Stagonospora typhoidearum* (Desm.) Sacc., pycnide à pycnospores sur des feuilles de *Typha angustifolia* L.; D_1, pycnospores.

Fig. 2. — *A*, *Septoria spergulae* West., pycnides sur la tige de *Spergula arvensis* L.,; *B*, *Hendersonia arundinacea* Sacc., pycnide à pycnospores sur des feuilles de *Phragmites communis* Trin.; B_1, pycnospores; *C*, *Ramularia rufo-maculans* Peck., conidies; *D*, *Hymenopsis trochiloides* Sacc., spores.

Fig. 3. — *Cladosporium elegans* Penzig, conidiophores et conidies.